

ACTIEPLAN

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD INKOPEN

GEMEENTE ASTEN

2021

INLEIDING

Op 28 oktober 2017 heeft de gemeente Asten het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) ondertekend. Hiermee geeft de gemeente aan de effectiviteit en de impact van MVI te willen vergroten. Meer nog dan voorheen wil de gemeente bij de inkoop van producten, diensten en werken de effecten hiervan op people (mensen), planet (planeet/milieu) en profit (winst/welvaart) meenemen.

Conform de bepalingen uit het Manifest is dit actieplan opgesteld. Het Manifest en actieplan sluiten aan bij en zijn onderdeel van het Duurzaamheidsbeleid Asten 2017 en het Plan van Aanpak Duurzaamheid Asten 2017-2020.

Opbouw

Het actieplan kent 3 hoofdstukken:

In hoofdstuk 1 staat kort het beleid op het gebied van MVI.

Hoofdstuk 2 omvat de activiteiten op basis van dit beleid.

In hoofdstuk 3 staat aangegeven hoe MVI verankerd is in de organisatie.

De activiteiten genoemd in hoofdstuk 2 zijn gegroepeerd rond 3 thema's: duurzaam inkopen, energieneutraal inkopen en circulair inkopen. Per thema is vervolgens de volgende tweedeling gemaakt:

Wat doen wel al (vóór vaststelling 1^e actieplan en uitvoeren van acties in 2018-2020) ?

Welke nieuwe activiteiten zijn er voor 2021 ?

Legenda: ☺ = lopende activiteit □ = nog te starten activiteit ☑ = afgeronde activiteit
T = toegevoegd ☑x = wel onderzocht, geen extra mogelijkheden naast minimumeisen.
In groen staat: gerealiseerd vóór 2020.

In blauw staan: afgeronde, toegevoegde en nog lopende actiepunten met betrekking tot 2020 (vormt monitoring 2020). **In oranje staan:** nieuwe activiteiten voor 2021.

Afbakening

In het actieplan is maatschappelijk verantwoord inkopen als volgt afgebakend.

* het betreft de inkoop door de organisatie zelf. Deels zijn deze op de eigen bedrijfsvoering gericht, deels extern gericht (b.v. gemeentelijke accommodaties).

*Het actieplan heeft geen betrekking op: het beleid, de ambities en acties met betrekking tot duurzaamheid op andere aandachtgebieden van de gemeente.

Hierbij valt te denken aan: duurzame gebiedsontwikkelingen, ruimtelijk fysieke omgeving, sociale leefomgeving, lokale energiewetgeving (zonneweides, windparken) en afvalbeleid. Inkoop door de organisatie zelf op deze aandachtsgebieden zijn wél opgenomen.

HOOFDSTUK 1

Het beleid van de gemeente Asten op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI).

Beleid

De gemeente Asten kent een beleidsdocument voor duurzaamheid en een bijbehorend Plan van Aanpak 2017-2020. Een van de onderwerpen in deze documenten is: MVI. Ten aanzien van MVI zijn de volgende speerpunten te onderkennen. Vanuit het nog vast te stellen Plan voor 2021-2024 kunnen nog nieuwe items worden toegevoegd (tevens vanuit het in 2020-2021 te evalueren landelijk Manifest MVI).

Duurzaam inkopen

De gemeente heeft in haar inkoopbeleid al bepalingen opgenomen met betrekking tot MVI: duurzaam, sociaal (social return) en met oog voor het MKB. Dit vormt, samengevat als 'duurzaam inkopen', een 1^e speerpunt.

Energieneutraal

Door de gemeenteraad is vastgesteld dat de gemeente volledig energieneutraal moet zijn in 2050. Hieruit volgt een 2^e speerpunt voor MVI: energieneutraal.

Circulariteit toepassen

De gemeente moet (ook) via inkopen bijdragen aan het realiseren van een circulaire economie. Dit wordt een 3^e speerpunt.

Duurzaam inkopen, energieneutraal inkopen en Circulariteit vormen de 3 thema's waarbinnen de activiteiten van het volgende hoofdstuk zijn gegroepeerd.

Onder het kopje 'circulariteit/klimaatneutraal nader belicht' (zie verderop in dit hoofdstuk) wordt vooruit gekeken naar circulair en klimaatneutraal inkopen voor de komende jaren.

Overig beleid.

De gemeente past de bepalingen toe voor MVI vanuit onder andere:

a) de volgende akkoorden:

- * Klimaatakkoord Parijs 2015
- * Europese Green deal 2019/2020, EU akkoorden en richtlijnen
- * Landelijk energieakkoord 2013
- * Landelijke investeringsagenda Energieakkoord 2017
- * Landelijk klimaatakkoord 2019 en versnellingsopgave 2020/2021
- * Brabantse Energieagenda 2019-2030 en Uitvoeringsprogramma 2020-2023
- * Economische Visie 2030 Provincie N-Brabant (oktober 2020) en Uitvoeringsagenda circulaire economie 2021-2023
- * Bouwstenennotitie circulaire economie 2019-2028 Provincie N-Brabant
- * Provinciaal beleidskader mobiliteit N-Brabant (oktober 2020)
- * Programma circulaire economie 2016, uitgewerkt in Agenda Grondstoffenakkoord 2018
- * Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2019-2023
- * Transitieagenda Circulaire Bouweconomie (CBE) en uitvoeringsprogramma 2019-2023
- * Sectorale routekaart Maatschappelijk vastgoed 2020

b) de volgende 'eigen' documenten:

- * Toekomstvisie 2030 Gemeente Asten (programma 4 Klimaatbestendig en Energieneutraal Asten)
 - * In 2030 zijn we klimaatbestendig
 - * We volgen de provinciale trend om zo snel als mogelijk energieneutraal te zijn
- * Nadere uitwerking coalitieakkoord 2018-2021
- * Beleidsdocument en Plan van Aanpak Duurzaamheid 2017-2020

- * Beleidsplan OV 2020-2025
- * 'De Peel-Focus op 2030': een integrale visie en economische agenda voor De Peel. Circulariteit maakt een integraal onderdeel uit van deze visie.

Activiteiten

MVI heeft bovenstaande akkoorden en beleidsdocumenten als basis. De in deze documenten staande specifieke ambities en doelstellingen met betrekking tot MVI zijn in hoofdstuk 2 vermeld per thema en uitgewerkt in concrete activiteiten.

Circulariteit/klimaatneutraal nader belicht

De komende jaren zal inkoop transformeren van duurzaam naar circulair/klimaatneutraal. Op nationaal, provinciaal, regionaal en Europees vlak gaan de ontwikkelingen snel en worden steeds betekenisvoller. Deels is dit parallel aan en deels als uitvloeisel van het klimaatakkoord.

Er worden hieronder een aantal ontwikkelingen en programma's aangestipt en een aantal punten hieruit benoemd die in de jaren vanaf 2021 moeten leiden tot concrete toepassingen hiervan bij onze eigen inkopen.

Kenmerkend voor de meeste programma's is dat zij via pilots, best practices, leidraden en praktijkvoorbeelden willen komen tot landelijk brede toepassing, ofwel van koploper tot uitrol voor bulktoepassing.

Voor onze organisatie kan deze toepassing de komende jaren door gebruik te maken van de nieuw ontwikkelende technieken, producten en processen maar ook door mee te liften op nieuwe activiteiten en ontwikkelingen.

Hiertoe is het deelnemen aan webinars/inspiratiesessies opgestart.

In de komende jaren zal er als kader voor de transformatie intern meer aandacht moeten komen voor het integraal deel uit laten maken hiervan in de organisatie. Dit onder andere door:

- * concrete organisatiebrede subdoelstellingen en monitoring CO2-reductie op weg naar 2050 op basis van een nulmeting
- * een benadering waarbij de totale CO2-reductieopgaven worden omgezet in concrete aanbestedingen: waar reduceren en hoe slim inregelen in processen ?
- * intern duurzaam opdrachtgeverschap: projectleider of budgethouder moet ook duurzaamheid als Key Performance Indicator (KPI) hebben naast de kosten
- * bij aanbestedingen selecteren op de duurzaamste oplossing
- * overwegen om (deels) opgavegestuurd te begroten (b.v. CO2 reductie) in plaats van alleen projectbudgetten
- * deelname kennissessies, toepassen nieuwe tools, technieken, producten, processen. Vanwege haar impact prioriteit leggen bij Grond, Weg- Waterbouw (GWW)
- * ambassadeurs, interne procesbegeleiders, cursusaanbod alle medewerkers

Voorbeelden op nationaal vlak

1) Rijksbrede programma Circulaire Economie 2016: 'Nederland Circulair in 2050'

-> Doelstelling: volledig circulaire economie in 2050

-> Subdoel in 2030: 50% minder verbruik primaire grondstoffen (metalen/brandstoffen en mineralen) cq. hergebruiken

Uitwerking hiervan heeft plaatsgevonden in het grondstoffenakkoord 2017 en 2018.

Als onderdeel van het rijksbrede programma heeft in 2018 het Transitieteam Circulaire Bouw Economie (CBE) de Transitieagenda CBE opgesteld.

Eind 2018 is op basis van deze agenda het Uitvoeringsprogramma CBE gestart. Looptijd is 2019-2023. Volgende fasen zijn: 2023-2030: dan moet 50% van einddoel bereikt zijn. In de periode daarna 2030-2050 op weg naar 100%.

Uit de agenda: Ambitie is om de gehele gebouwde omgeving voor 2050 circulair te maken incl. woningbouw, utiliteitsbouw en de GWW sector
De agenda beschrijft de strategie voor Nederland circulair in 2050 en bevat voor de periode 2018-2023 4 speerpunten en 10 actiepunten.

Aantal aanbevelingen/voorgestelde acties zijn bijvoorbeeld:

- * vanaf 2030 alle overheidsaanbestedingen circulair
- * vanaf 2023 alle overheidsuitvragen circulair, tenzij dit niet (volledig) mogelijk is
- * CO2 uitstoot in bouw in 2030 halveren. Uiterlijk in 2021 een concreet plan hiervoor
- * uiterlijk in 2020 besluit over verplicht materialenpaspoort (gebouw-info)
- * ontwikkelen uniforme meetmethode
- * CE opnemen in overheidsnormen bouw

Stimuleren en realiseren van :

- * circulaire projecten in de Weg en Waterbouw die CO2 reductie opleveren
- * leernetwerken / regionale CE agenda's

Gericht op:

- * van koploper naar bulk toepassingen
- * realiseren van materialen (b.v. circulair beton), toepassingen, processen die landelijk zijn te gebruiken

Concreet recent voorbeeld: Handreikingen circulaire inkopen Burger en Utiliteitsbouw en voor Grond-, Weg-, en Waterbouw (GWW).

Vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is verder als doelstelling geformuleerd: in 2030 geen CO2 uitstoot meer, zoveel mogelijk circulair werken en 50% minder gebruik van primaire grondstoffen. CO2 reductie en circulariteit worden zo samengebracht. Door Rijkswaterstaat wordt hieraan gewerkt via 4 transitiepaden. Wegverharding en kunstwerken (b.v. bruggen) zijn er twee van.

2) Programma CO2 reductie door gemeenten van de VNG / deels in samenwerking met PIANO expertisecentrum aanbesteden

Dit programma biedt gemeenten inspiratie, handvatten en tools om concrete stappen te zetten in CO2 reductie, circulair inkopen etc. Dit onder andere door:

- * Programma CO2 beprijzing bij aanbestedingen (vooral Grond-, Weg-, Waterbouw, GWW) met behulp van Milieukostenindicator (MKI) en Levenscyclusanalyse (LCA)
- * toepassingskader CO2-prestatieladder bij aanbestedingen (en eigen certificering)
- * verzamelen en uitgeven best practices, praktijkvoorbeelden (b.v. databank GWW)
- * organiseren van inspiratie- en/of expertsessies, webinars GWW, e-learning
- * Organiseren/instellen expeditie netwerken: concreet aan de slag met projecten
- * Instellen Buyer Groups: publieke opdrachtgevers gaan samen aan de slag met circulaire en klimaatneutrale oplossingen binnen een productgroep. Gezamenlijk marktuitvragen ontwikkelen om zo duurzame vooruitgang in de markt te bevorderen
- * Instellen versnellingskamers: pilots uitwerken naar landelijke toepassing
- * marktplaats hergebruik gemeentelijke materialen
- * netwerk voor gebruik van CO2-prestatieladder als aanbestedingsinstrument: Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO)

3) Green Deal circulair inkopen 2.0

Dit programma is afgerond in november 2020: alle partners hebben projecten uitgevoerd ten behoeve van best practices voor het aanjagen van een breed landelijk gebruik (GWW, textiel, ICT, FZ). Het programma heeft ook geresulteerd in de uitgave van:

- * Wegwijzer Circulair Inkopen: tool voor strategische en praktische hulp incl. praktijkcases voor inkoopproces in de organisatie >per productgroep kansen aangegeven
- * Online magazine en leertool, e-learning

4) Platform Circulaire Bouw (CB)

Dit platform werkt aan afspraken over een integraal inkoopproces voor een circulaire bouw (alle levensfasen). Hiervoor zijn 2 actieteams ingesteld. Een hiervan is voor circulaire inkoop van de bouw. Dit actieteam moet een leidraad opleveren in juli 2021.

5) Sectorale routekaart Maatschappelijk vastgoed

De sectorale routekaart vormt een Plan van Aanpak voor het opzetten van een eigen gemeentelijke routekaart voor het verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed. De gemeentelijke routekaart bevat een opgave en aanpak voor 4 jaar inclusief bijhorende investeringen. Energieneutraliteit (zo mogelijk via circulariteit) is richtinggevend hierbij.

In 2022 zal een evaluatie plaatsvinden van de sectorkaart (op basis van gegevens uit gemeentelijke kaarten) en in 2024 weer. Als er dan onvoldoende voortgang is (= < 90% uitvoering routekaarten) komt er dwang tot uitvoering.

Voorbeelden op provinciaal vlak:

De provincie is zelf gericht op circulariteit en klimaatneutraliteit en wil mede daardoor een stimulerende, faciliterende rol naar derden/gemeenten vervullen via een voorbeeldfunctie en kennisoverdracht. Haar inzet is tevens gericht op coalities waarbij de 'overheid als launcher customer' fungeert voor duurzame GWW en infra voor mobiliteit. Enkele voorbeelden van waaruit de gemeenten producten, activiteiten en toepassingen kunnen overnemen/gebruiken:

A) De provincie wil via haar eigen MVI-actieplan een voorbeeldfunctie afgeven en dienen als inspiratiebron via kennisoverdracht en inspiratiesessies.

B) Vanuit het beleidskader mobiliteit (d.d. oktober 2020) wil de provincie zelf:

* uitvoering geven aan de actiepunten van de mobiliteitsparagraaf Energieagenda 2030 (zie hieronder) en hiermee een voorbeeldfunctie vervullen.

Zelf en samen met andere partners uitvoering geven aan:

* het programma INDUSA (Programma INFrastructuur, DUurzaamheid en SAMenwerking) gericht op een duurzame, innovatieve infrastructuur: deze moet energiebesparend zijn, zelf energie opwekken en circulair en klimaatadaptief zijn.

Het programma INDUSA is gereed in 2020 en is een opmaat naar een provinciale infrastructuur die in 2050 meer duurzame energie oplevert dan nodig is voor de instandhouding ervan.

* als werkgevers streven naar: 50% minder CO2 bij zakelijke reizen (incl. ww verkeer) in 2030 via onder andere thuiswerken/fietsen/duurzame vervoersconcepten

C) Vanuit de Energieagenda 2030 en bijbehorend uitvoeringsprogramma 2020-2023 zijn onder andere van belang:

Transitiepad gebouwde omgeving met bijvoorbeeld:

- * Duurzaamheidsloketten voor maatschappelijk vastgoed
- * Toepassen van het concept 'Bewust Investeren': in samenwerking met banken leningen verstrekken aan gemeenten om maatschappelijk vastgoed te verduurzamen.
- * Innovaties stimuleren via pilots, b.v. geïntegreerde zonnepanelen
- * Succesvolle aanpakken uit loketten elders ook toepassen bij maatschappelijk vastgoed
- * Launching customer voor innovatieve technieken

Transitiepad Mobiliteit met bijvoorbeeld:

- * Slimme logistieke stromen i.c.m. elektrisch vervoer (ook in bouw)
- * Zero emissie vervoer over de weg
- * Eigen duurzaam wagenpark, deelauto's en eigen/lokale energievoorziening/laadinfrastructuur

D) In de Economische Visie 2030 Provincie N-Brabant (d.d. oktober 2020) is een versnellingsopgave aangekondigd voor het 4^e kwartaal van 2020: De uitvoeringsagenda circulaire economie met concrete doelstellingen en de weg naar concrete projecten in 2021-2023.

Voorbeeld op regionaal vlak

In de Metropool Regio Eindhoven MRE is het initiatief ontstaan om samen te werken bij het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed. Dit gebeurt via pilots en vervolgens een gezamenlijke aanpak en met behulp van een kennis- en innovatieplatform.

Voorbeelden op Europees vlak:

Green Deal EU en Circulariteit

In de Green deal is onder andere opgenomen:

- EU moet in 2050 100% klimaatneutraal zijn
- Er moet een klimaatwet komen:
 - Dit moet de wettelijke basis worden voor klimaatneutraal in 2050
 - Verplichting om op nationaal nivo deze doelstelling te halen
 - Nieuwe doelstelling 2030: i.p.v. 40% CO2 besparing t.o.v. 1990 ophogen naar 55 %

In het actieplan Circulariteit EU is onder andere opgenomen:

- Er komen groene criteria voor aanbestedingen
- Er komen 35 maatregelen voor uitvoering tussen 2020-2023
- Circulair aanbesteden wordt minder vrijblijvend:
 - EU wil targets en rapportages voor groene aanbestedingen

Hoofdstuk 2

ACTIVITEITEN MVI jaarschijf 2021

THEMA: DUURZAAM INKOPEN

Acties doorlopend

Acties

Pilots

WAT DOEN WE AL ?

Algemeen doel:

Maatschappelijke verantwoord inkopen: duurzaam, sociaal en met oog voor het midden en kleinbedrijf (MKB).

Duurzaam inkopen

Specifieke doelstelling: het meenemen van milieu- en sociale aspecten in het inkoopproces.

☺ Verplicht toepassen ambitieniveau 1 vanuit landelijke MVI-criteriadocumenten
Evt. afwijking motiveren in per inkooptraject op te stellen inkoopstrategie

☺ Toepassen - 'RAW-Catalogus Bepalingen – Duurzaam Inkopen'

☺ Verplicht toepassen bepalingen uit gemeentelijk duurzaamheidsbeleid.
Evt. afwijkingen motiveren in inkoopstrategie

☺ Verplicht onderzoek naar mogelijkheden (en weegfactor) ambitieniveau 2 (gunningscriteria) uit de landelijke MVI-criteriadocumenten voor een product of gehele levenscyclus. Bevindingen vermelden in inkoopstrategie.

☺ Verplicht onderzoek naar grotere mate duurzaamheid dan genoemd in de landelijke criteriadocumenten. Bevindingen vermelden in inkoopstrategie.

Acties doorlopend

Acties

Pilots

😊 Niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden weren (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie)

😊 De gemeente moedigt – daar waar mogelijk – innovatiegericht duurzaam inkopen aan.

😊 Toepassen Emvi gunningen en Total Cost of Ownership (TCO) benadering om duurzaamheid een beoordelingsfactor/gunningscriterium te laten zijn.

Voorbeelden:

- ✓ Inkoop afvalverwerking gericht op: besparing aan CO2 per ton GFT (gunningscriterium).
- ✓ GFT-afval vergisten tot groengas en composteren tot compost.
- ✓ OV: Toepassen duurzamere materialen, b.v. thermisch verzinkte lichtmasten met poedercoat (langere levensduur, niet schilderen) en/of aluminium masten (niet schilderen geen conservering)
- ✓ Chemievrije onkruidbestrijding
- ✓ Composteren groenafval uit plantsoenonderhoud
- ✓ Minder zout verbruik door nat te strooien

Quick Win:

- ✓ Standaard inkopen van duurzaamste kantoorartikelen

Acties doorlopend

Acties

Pilots

Sociaal inkopen

Specifieke doelstellingen:

* Het stimuleren van deelname van inwoners met een achterstand tot de arbeidsmarkt aan het arbeidsproces.

* De gemeente streeft naar samenwerking met en behoudt, binnen de kaders van de aanbestedingsregelgeving, zo mogelijk opdrachten voor aan het regionaal Werkbedrijf

Bepalingen voor Social return (SR):

😊 verplichting tot onderzoek
inkoop > € 50.000 en
verplichting tot toepassing
bij inkoop > € 150.000.

Bevindingen en evt. afwijking motiveren
in de inkoopstrategie

😊 uitvoering via een protocol
i.s.m. regionaal Werkbedrijf

😊 alleenrecht vestigen voor
Werkbedrijf bij groenvoorziening

✅ In 2017 bij 13, in 2018 bij 15 en in 2019
Bij 14 (lopende) contracten SR toegepast

😊 Toepassen bouwblokken-methode
Toepassen PSO ladder
Percentage SR: maatwerk
Toepassen certificaat CO2 bewust

✅ Extra inzet Werkbedrijf bij
reinigingswerkzaamheden

✅ Alleenrecht Werkbedrijf bij aanbesteding
Groenvoorziening 2018 en 2020 ✅

✅ In 2020: bij 17 (lopende) contracten SR toegepast

Uitvoeren Participatiewet:

✅ Toepassen realisatie P-wet bij
schoonmaak

😊 Onderzoek realisatie P-wet
bij specifieke inkopen

MKB inkopen

Specifieke doelstelling:

* Het stimuleren van de regionale/lokale economie en gerichtheid op het mkb

😊 Verplicht onderzoek of er geschikte lokale/
regionale MKB leverancier is.
Afwijking motiveren in inkoopstrategie.

😊 Inkoop-technisch o.a.: Emvi gunning/
proportionele eisen/gebruik percelen

Acties doorlopend

Acties

Pilots

WAT GAAN WE DOEN ?

Specifieke doelstelling:

- * jaarlijks bij minstens 4 inkooptrajecten (onderzoek naar) grotere duurzaamheid door, o.a.:
 - gunningscriteria toepassen/functioneel specificeren/dialogoog met de markt/uitgaan van TCO

Algemeen

- Implementeren nieuwe landelijke MVI-criteria
- Onderzoek aanpassing beleid/praktijk Social return
- onderzoek naar CO2 beprijzing t.b.v. 'CO2-reductie in de planning, aanleg en beheer van GWW projecten'
- 😊 opsporen en uitvoeren quick wins
Aanhaken bij initiatieven van derden
Bottom-up experimenteren

GWW

- 😊 Grotere mate van duurzaamheid onderzoeken en zo mogelijk toepassen bij:
 - * Rotonde en Herinrichting Heesakkerweg
 - * Herinrichting P. Bernhardstraat
 - * Kunstgrasveld
 - * Reconstructie Palmstraat
 - * Aansluiting Loverbosch
 - * Maaien gazons
 - * Onderhoud sportvelden

- BRM woonwijk
onderzoek grotere
grotere mate van duurzaamheid
Concreet: Loverbosch 2

Acties doorlopend

Acties

Pilots

- * Maaien sportvelden
- * Asfaltonderhoud 2019
- * Asfaltonderhoud 2020
- * Asfaltonderhoud 2021
- * Elementenonderhoud
- * Maaien bermen en sloten
- * WRM onderdelen Loverbosch fase 1
- * BRM Heusden-Oost fase 2
- * kleinschalige rioolwerkzaamheden x
- * Aanpak riolering Wolfsberg
- * WRM Loverbosch fase 2
- * WRM Heusden-Oost fase 2
- * Herinrichting Logtenstraat
- * Herinrichting omgeving scholen
- * Groenonderhoud
- * Fietspad Dijkstraat
- * Aanpak Voorste Heusden/Patrijsweg
- * Aanpak evenemententerrein
- * Fietspad rondje Peel
- * Rotonde Schoolstraat/Dijkstraat
- * Inrichting omgeving nieuwe MFA

- Energiebron: reflecterende graskanttegels en slijtlaag
- Energiebron: reflecterende deklaag

Acties doorlopend

Acties

Pilots

☺ In bestek standaard meer hergebruik materialen:
b.v. % hergebruikt beton in nieuwe straatstenen
/ verplicht verwerken vrijkomende materialen in
nieuwe gelijkwaardige producten.

Kantoorbenodigdheden

Vervangen Multifunctionals

drukwerk

telefooncentrale

Gemeentelijke gebouwen

Renovatie jeugdgebouw

Sloop gemeenschapshuis e.o.

Inrichting MFA

onderzoek Realisatie 'duurzame
MFA' (via klimaatenvolpe)

Overige inkooptrajecten

X schoonmaak sportcomplex

onderhoud riolering buitengebied

inzamelen GFT

werkkleding buitendienst

Acties doorlopend

Acties

Pilots

- Inspectie en reinigen riolering
- Reinigen kolken
- Uitvoering bomenrenovatieplan
- Gladheidsbestrijdingsmaterieel
- Green Deal accepteren als duurzaamheidscertificaat bij aanbestedingen van zorg

Quick wins

- Kassasysteem Sportcomplex
- EPR
- Hygiëne artikelen
- Reseller hardware ICT
- snoeien bomen

THEMA : ENERGIENEUTRAAL INKOPEN

Acties doorlopen

Acties

Pilots

WAT DOEN WE AL ?

Algemene doelen:

- * bijdragen aan een energieneutraal Asten in 2050 of zoveel eerder.
- * bijdragen aan het streven van de metropoolregio Eindhoven om als eerste regio van Nederland voor 2050 energieneutraal te zijn.

Energie

- Inkoop van 100% groene elektriciteit (ook OV) en gas :
Van 2017 t/m 2020 via een lokale mestvergister: 100% Biomassa Noord-Brabant
- Vanaf 2021: 70% Biomassa Noord-Brabant en 30% Nederlandse wind

Gemeentelijk vastgoed

Specifieke doelen:

- gemeentelijke nieuwbouw moet vanaf 1-1-2019 bijna energieneutraal (BENG) zijn
 - In 2040 energieneutraal maatschappelijk vastgoed
 - de gemeente heeft een voorbeeldrol bij het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed
 - Zonnepanelen op alle daarvoor geschikte schooldaken
 - In 2025 label A of beter voor 80% van het gemeentelijk vastgoed, de rest minimaal label B.
- Per 1-1-2023: minimaal label C voor kantoorfunctie > 100 m² of kantoorfunctie > 50% van gebouw

Acties doorlopend

Installaties/gebouwen

☺ Energiebesparende maatregelen onderzoeken en uitvoeren via:

Specifieke doelen

- In 2030: 50% besparing energie t.o.v. 2013.
- In 2020: minimaal 40% is voorzien van energiezuinig/LED en van slim energiemanagement

☺ Planmatige vervanging OV door LED incl. dimfunctie (gereed in 2036).

(Gemeentelijke) voertuigen

Acties

- ☑ toepassen Led verlichting
- ☺ extra isolatie daken/muren/glas
- ☺ instellingen optimaliseren
- ☑ zonnepanelen op gemeentewerf

- ☑ implementatie nieuwe software voor monitoren verbruik en digitale facturatie

Pilots

☺ Museum: pilot nul op de teller
Doel: duurzaam en energie-neutraal gebouw in 2020

☑ Deelname regionale inkoop (provider) zonnepanelen t.b.v. burgers

☑ Deelname aan regionale pilot Op waterstof aangedreven voertuigen voor vuilnisophalen. Realisatie in 2019.

Acties doorlopend

Acties

Pilots

WAT GAAN WE DOEN ?

Algemene doelen

- * Streven in NL: 49% reductie CO2 in 2030 t.o.v. 1990 (ambitie 55%) en in 2050 minimaal > 95%
- * N.a.v. uitspraak Urgenda zaak: 25 % verminderen CO2 in 2020 t.o.v. 1990
- * EU: inzet voor 2030: 45% minder energieverbruik en 45% duurzaam opgewekt t.o.v. 2015
- * In 2020 moet 14% van alle gebruikte energie in Nederland uit duurzame bronnen komen en in 2030 minimaal 37%.
- * In 2050 in NL: "alle energie duurzaam opwekken"
- * Vanaf begin 2022: opstellen landelijke wettelijke normeringen voor verduurzamen werkgerelateerd verkeer, eigen wagenpark en logistiek. Tot die tijd: al zoveel mogelijk emissieloos en meenemen als eis of gunningscriterium.
- * **Aardgasvrij vastgoed in 2050**

Gemeentelijk vastgoed

Specifieke doelen

- **Vanaf 2025: nieuwbouw gemeentelijk vastgoed volledig energieneutraal (ENG) realiseren**
- * Routekaart opstellen over wijze en tempo verduurzamen eigen vastgoed
 - * **Cfm. reductie-uitgangspunten klimaatakkoord (49% CO2 reductie in 2030 en > 95% in 2050)**
 - * m.b.v. sectorale routekaarten VNG
 - * opgave en aanpak voor de 1^e 4 jaren
 - * 40% door natuurlijke momenten via BENG en ENG
 - * 42% via versnellen bestaande gebouwen via aanvullende maatregelen
 - * 18% alleen aardgasvrij en eenvoudige maatregelen

- Actualiseren onderhoudsplannen gemeentelijke en maatschappelijke gebouwen gericht op het vergroten van duurzaamheid
- zonnepanelen t.b.v. sportcomplex
- zonnepanelen t.b.v. gemeentehuis

Acties doorlopend

Acties

Pilots

😊 Bouw multifunctionele accommodatie Asten
Ambitie is Nul Op Meter (NOM) vanuit te
realiseren startpositie: BENG

vervangen topkoeling

(Gemeentelijke) voertuigen

Specifieke doelen:

- * In NL: CO2 uitstoot van auto's en bestelbusjes in 2030 40% lager dan in 2021. Nieuwe auto's vanaf 2030: 0% emissie. Vrachtauto's zoveel mogelijk.
- * In EU: CO2 uitstoot van vrachtwagens in 2030 30% lager dan in 2019 (en in 2025 is dit 15%)
- * In EU: van alle aan te schaffen lichte bedrijfsvoertuigen moet tot en met 2030: 38,5 % emissievrij cq- laag zijn
- * In EU: in 2050 vrijwel alle personenauto's, bestelbusjes, bussen en vrachtauto's emissievrij
- * In NL: 0 % emissie bij aanbesteding doelgroepenvervoer vanaf 2025
- * In NL: Bio brandstoffen: 33% hernieuwbare energie voor eigen wagenpark in 2030

aankoop tractor

CVV vervoer: o.a. emissiereductie
Groeimodel naar zero-emissie in 2025

Aankoop auto's buitendienst

* elektrisch x

* duurzaam

aankoop Vrachtauto

Leerlingenvervoer

Zwemvervoer

Acties doorlopend

Acties

Pilots

Openbare verlichting

- Opstellen nieuw beleidsplan OV
Niet verlichten tenzij/onderzoek alternatieven zoals:
 - * passieve markering en actieve markering
 - * reflecterende verhardingIndien wel, dan led, dimbaar (statisch of dynamisch), slimme besturingssystemen
- renovatie OV 2019
- Onderhoudscontract en jaarlijks vervangen /verledden OV

Algemeen

- Opsporen en uitvoeren quick wins
Aanhaken bij initiatieven van derden
Bottom-up experimenteren
- Plaatsen laadpalen elektrisch rijden
- aanschaf elektrisch gereedschap Udas
- Verduurzamen mobiliteit personeel
 - * meer parkeerplaatsen voor fietsen en laadinfra
 - * stimuleren gebruik elektrische fiets

THEMA : C I R C U L A I R I N K O P E N

Acties doorlopend

Acties

Pilots

WAT DOEN WE AL ?

Algemene doelstelling:

- * In 2040 nieuwbouw en renovatie circulair uitvoeren
- * In 2030: grondstofvraag gehalveerd / 50% van de gebruikte materialen wordt hergebruikt

😊 Renovatie Milieustraat

- Maximale toepassing van C2C. Bijvoorbeeld:
- gebruik van C2C materialen,
 - zonnepanelen, LAAS-verlichtingsconcept
 - hergebruik van sloopmaterialen
 - eisen aan leveranciers

WAT GAAN WE DOEN ?

Algemene doelstelling:

- * bijdragen aan het realiseren van een (regionale) circulaire economie
- * In NL: volledig circulaire economie (>95%) door geen gebruik meer van nieuwe grondstoffen in 2050 of zoveel eerder als mogelijk
- * In 2022: 10% circulair inkopen

Vanuit het rijksbrede programma 'Nederland Circulair in 2050' en bijbehorende Uitvoeringsprogramma circulaire economie 2019-2023 zijn een Transitieagenda Circulaire Bouw Economie (CBE) en worden bijbehorende jaarlijkse uitvoeringsprogramma's opgesteld. Ambitie vanuit de Transitieagenda CBE is: de gehele gebouwde omgeving voor 2050 circulair te maken incl. woningbouw, utiliteitsbouw en de GWW sector.

Vanuit het Uitvoeringsprogramma 2019-2023 zijn o.a. de volgende aanbevelingen/voorgestelde acties geformuleerd:

- * vanaf 2030 alle overheidsaanbestedingen circulair
- * vanaf 2023 alle overheidsuitvragen circulair, tenzij dit niet (volledig) mogelijk is
- * CO2 uitstoot in bouw in 2030 halveren. Uiterlijk in 2021 concreet plan hiervoor
- * uiterlijk in 2020 besluit over verplicht materialenpaspoort (gebouw-info)

Acties doorlopend

Acties

Pilots

Gemeentelijk vastgoed

Verkenning mogelijkheden C2C voor gemeentelijk vastgoed/GWW

Algemeen

inkooptraject trapliften

Inrichting MFA

Verkeersborden

Kantoorbenodigdheden

inkooptraject circulair Kantoormeubilair

Kantoorbehoeften 2020

Hoofdstuk 3

MVI VERANKEREN

Acties doorlopend

Acties

Pilots

WAT DOEN WE AL ?

Organisatorische borging

✓ Door de raad vastgesteld duurzaamheidsbeleid en Plan van Aanpak duurzaamheid

✓ MVI is een onderdeel van het Plan van Aanpak duurzaamheid

✓ Duurzaamheid is verankert in inkoopbeleid

✓ Social Return is verankert in inkoopbeleid

😊 Controle en bewaking van Plan van aanpak door duurzaamheidscoördinator

😊 Monitoring uitvoering en actualisatie Plan van Aanpak duurzaamheid

✓ Verplichte paragraaf duurzaamheid/MVI in per inkooptraject op te stellen inkoopstrategie

✓ Manifest MVI ondertekent

😊 Opstellen rapportages

Acties doorlopend

Acties

Pilots

Communicatie

Extern

Intern

Kennis vergroten

Gebruik maken van expertise bij Regionaal Inkoopbureau

Inzet gespecialiseerd bureau C2C

WAT GAAN WE DOEN ?

Uitvoering actieplan MVI

Actieplan MVI opstellen en publiceren

Uitvoeren monitoring

jaarlijks rapporteren in jaarverslag en deelname aan jaarlijkse benchmark MVI door rijk

Opstellen actieplan MVI, jaarschijf 2022 in 4^e kwartaal.

Acties doorlopend

Acties

Pilots

Transformatie naar circulair en
Klimaatneutraal inkopen

- Stimuleren concrete organisatiebrede subdoelstellingen en monitoring CO2-reductie op weg naar 2050 op basis van een nulmeting
B.v. certificering organisatie voor CO2 prestatieladder ?
- Organiseatiebrede CO2-reductieopgaven omzetten in concrete aanbestedingen: waar reduceren en hoe slim inregelen in processen ?
- ☺ Investeren in kennisontwikkeling circulair inkopen :
Deelname kennissessies, toepassen nieuwe tools, technieken, producten, processen
Vanwege haar impact prioriteit leggen bij Grond, Weg- Waterbouw (GWW).
B.v. Onderzoek naar CO2 schaduwrijzen GWW
- Intern duurzaam opdrachtgeverschap: bij projecten duurzaamheid als Key Performance Indicator (KPI) toepassen naast de kosten
- Overwegen om (deels) opgavegestuurd te begroten (b.v. CO2 reductie) in plaats van alleen projectbudgetten
- ☺ Vergroten betrokkenheid om MVI eerder/meer te laten toepassen bij/door inkopen/projectleiders door b.v. ambassadeurs, interne procesbegeleiders, cursusaanbod alle medewerkers
- ☺ Bepalen van acties voor MVI vanuit:
- uitvoeringsplan duurzaamheid ML 3-10 jaar